

KIRKETORGET

ÅSANE MENIGHETSBLAD - NR. 4 - SEPTEMBER 2018 - 76. ÅRGANG

Møteplass i 25 år

Kirkeferd i veteranbåt
Side 5-7

Lederweekend på Dyrkolbotn
Side 4

Rollandspeidere på landsleir
Side 18

Hva er dine viktigste minner fra Åsane kirke?

I 25 år har Åsane kirke vært en møteplass mellom Gud og mennesker. Hva er dine viktigste minner fra Åsane kirke?

AV ARNE MULEN

I høst feirer vi at Åsane kirke er 25 år. Kirkebrannen julen 1992 bidro paradoksalt nok til å sette fortgang i arbeidet med å bygge den nye kirken i Åsane. Gud er ganske god på dette, å skape noe godt ut av det som var vondt.

Politikere bevilget nødvendige midler og entreprenører satte alle kluter til for å nå et usannsynlig mål: Ny kirke i Åsane til neste jul! Og utrolig nok: Den 19. desember 1993 ble Åsane kirke vigslet av biskop Per Lønning.

Siden har Åsane kirke rommet mange og mye. Fredag 21. september inviterer vi til jubileumsfest. Da kler vi oss opp, samles til fest, nyter et godt måltid og ser tilbake på 25 år i Åsane kirke – med takk til både Gud og mennesker. Mer enn 100 mennesker har hatt denne kirken som sin arbeidsplass i kortere eller lengre tid gjennom 25 år.

Viktigere er de mange hundre frivillige medarbeiderne som gjennom trofast tjeneste har bidratt til et mangfoldig menighetsarbeid: Speidere og kor. Babysang og honnørarbeid. Klubber og seniordans. Konfirmanter og fengselsgruppe. Åpen barnehage og AA-møter. Lavmælte bønnemøter og storslåtte gudstjenester og konserter. For å nevne noe.

Kirkeklokkene har ringt sammen til gudstjeneste på søndager og helligdager. Og folk har kommet. Minst 15-20.000 hvert år. Mange tusen barn og unge har blitt døpt og konfirmert. Et hundretalls begravelser har det også vært fra Åsane kirke.

Velkommen til kirkejubileum – husk å melde deg på!

MØTEPLASS I 25 ÅR: I høst runder Åsane kirke et kvart århundre. (Arkivfoto: Magne Fonn Hafskor)

Sokneprest
Arne Mulen
Kontor 55 36 22 53
am453@kirken.no

Vikarprest
Hans-Christian Küspert
Kontor 55 36 22 61

Diakon
Rita Eldholm
Kontor: 55 36 22 57
re253@kirken.no

Kapellan
Rolf A. Rasmussen
Kontor: 55 36 22 55
rr876@kirken.no

Kantor
Gerd Inger Yddal
Kontor 55 36 22 59
gy329@kirken.no

Admleder
Kjerstin Sofie Wiken
Kontor: 55 36 22 51
kw952@kirken.no

Kapellan
Jon Zimmermann
Kontor 55 36 22 54
jj2925@kirken.no

Trosopplærer
Kristine Bech-Sørensen
Kontor 55 36 22 58
mb395@kirken.no

**Menighetspedagog/
kateket**
Ole Arthur Hanstveit
Kontor 55 36 22 56
oh939@kirken.no

Organist
Lenamaria Gravdal
Kontor: 55 36 22 64
lg996@kirken.no

Kirketjener
Tor Vilhelm Tysseland
Mobil: 92626175
tt547@kirken.no

**Styreleder, Stjernen
åpen barnehage**
Kate Eliassen Bølstad
Kontor: 55 36 22 62
kb287@kirken.no

Pedagogisk leder
Linda G. Jørgensen
Kontor: 55 36 22 62
lj624@kirken.no

**Assistent,
Stjernen åpen barnehage**
Sølvi Dalsbotten
Kontor: 55 36 22 62
sd232@kirken.no

Frivillighetskoordinator
Bente Lill Madsen
Kontor: 55 36 22 68
bm498@kirken.no

Assistent barnehage
Turid F. Sjursen
Kontor: 55 36 22 62
ts568@kirken.no

Menighetskonsulent
Karoline R. Salhus
Kontor: 55 36 22 65
ks927@kirken.no

Vertskap
Joana Vaitke
Kontor: 55 36 22 48
jv694@kirken.no

Telefoner:

Bank kontonr.: 1644.03.37914

For henvendelser vedrørende dåp, vielse eller begravelse kontakt: BKF-Kirketorget tlf.: 55 59 32 10, se mer informasjon på <http://bergen.kirken.no>
For leie av lokaler i Åsane kirke: telefon 55 36 22 50

MENIGHETSRÅDET

Leder: Espen Ingebrigtsen,
espen.ingebrigtsen@sjomannskirken.no

KIRKETORGET

Ansvarlig redaktør:
Magne Fonn Hafskor, eyecu@online.no

Redaksjonssekretær:

Tor D. Hanson, tdhans@online.no

Redaksjonsmedarbeidere:

Karoline Rossgård Salhus
ks927@kirken.no og Rolf A. Rasmussen
rr876@kirken.no

ANNONSEANSVARLIG

Torill Hatlebrekke Husebø
Mobil 99 55 07 87

STYRELEDER FOR MENIGHETS- BLADENE I ÅSANE PROSTI:

Bjørn Otto Aarheim,
epost bjorn.otto.aarheim@schibsted.no

HJEMMESIDE:

kirken.no/asane

Kirketorget nr. 5-2018 kommer ut torsdag 15. november. Frist for levering av stoff er: fredag 26. oktober. Redaksjonen blir avsluttet: fredag 2. november.

Menighetens nye administrasjonsleder

– Jeg gleder meg til å få jobbe i Åsane menighet, og få være med å utvikle og drive et stort og mangfoldig menighetsarbeid, sier Kjerstin Sofie Wiken, som er ny administrasjonsleder i Åsane menighet.

AV KAROLINE ROSSGÅRD SALHUS

NY ADMINISTRASJONSLEDER:
– Jeg ser for meg at det vil bli både spennende og meningsfylt å jobbe i Åsane menighet, sier Kjerstin Sofie Wiken.

Den første stillingen hennes var på Arna og Åsane prostikontor i Åsane, og fra 1. september var hun tilbake i Åsane.

– Åsane menighet har jeg kjent på som min menighet, selv om jeg og familien flyttet til Hordvik på slutten av 90-tallet, sier hun.
– Jeg vokste opp i Åsane, og fikk et litt mer aktivt forhold til menigheten under konfirmasjonstiden og som medlem i Sanctus gjennom ungdomstiden.

Hun har jobbet ti år i Bergen kirkelige fellestråd (BKF). Den første stillingen var på Arna og Åsane prostikontor her i Åsane, der hun var i fire år frem til prostikontoret ble sentralisert inn til kirkevergens administrasjon i sentrum i 2012.

– På prostikontoret lærte jeg å kjenne alle menighetene her i nordre bydel, og prostikontoret fungerte som et servicekontor for menighetene. Etter at vi ble sentralisert, har oppgavene mine vært mer spesifisert til oppfølging av administrasjonslederne i alle de 25 menighetene i Bergen, forteller hun.

Rasteplass høsten 2018

- **3. oktober:** Rita Eldholm: Hvilke diakonale utfordringer har vi i vår hverdag her i Åsane?
- **7. november (ny dato):** Karl Johan Halleråker: Dåpen. Teologisk begrunnelse. Bibelundervisning om hvorfor dåp? Hva får vi i dåpen? Luthersk dåpsteologi til forskjell fra baptistisk dåpsteologi.
- **21. november:** Karl Johan Halleråker: Dåpen hos oss i dag. Nedgang i dåpstall. Hvorfor? Konsekvenser for kirken. Veien videre for vår kirke og vår menighet.

Alle dager i Torgstuen kl. 19.00.

I BKF har hun hele tiden jobbet tett sammen med Tove Margrete Nordmark, som er sjef for menighetsavdelingen. Fokuset der har vært å bidra til menighetsbyggende aktiviteter, og avdelingen har også hatt fagansvar for de forskjellige ansattgruppene i BKF. Men nå ser hun frem til nye oppgaver i Åsane menighet.

– Jeg gleder meg til å få jobbe i Åsane, og få være med å utvikle og drive et stort og mangfoldig menighetsarbeid, sier hun.

– Etter å ha vært på besøk i kirken noen dager ser jeg at det er dyktige folk både i menighetsrådet og i staben, så om utfordringene kommer, så tror jeg vi skal finne fram til gode løsninger sammen.

I ÅSANE KIRKE

STJERNEN ÅPEN BARNEHAGE

for barn fra 0 til 6 år sammen med voksen

▶ Mandag fra kl 09.00 til 14.30
▶ Onsdag fra kl 09.00 til 14.00
▶ Torsdag fra kl 09.00 til 14.30

Egne alderstilpassede opplegg:
Løvegruppen for 4-åring og
førskolegruppen for neste års
skolestartere

www.kirken.no/asane
Facebook: «Stjernen Åpen Barnehage»

Lederweekend på Dyrkolbotn

Hvem sa at det bare er gamle folk i kirken? Vi har mange flotte ungdommer i Åsane!

AV RITA ELDHOLM, DIAKON

UNGDOMSLEDERE PÅ LEDERWEEKEND: Vi er heldige i Åsane menighet som har så mange flotte ungdommer «med på laget» i menighetsarbeidet vårt!

Helgen 17.-19. august reiste 60 ungdommer og unge voksne på ungdomslederweekend til Dyrkolbotn Fjellstove. Rita-diakon, Hans-Christian-prest og Edel-kjøkkenansvarlig var også heldige å få være med.

Det regnet «trollkjerringer» stort sett hele helgen, men det la absolutt ingen demper på stemningen i gjengen! Temaet for leiren var «Bli i min kjærlighet», og vi utforsket sammen ulike sider ved det å være medarbeider i barne- og ungdomsarbeidet i Åsane kirke.

Hva er en gudstjeneste? Hva består de ulike leddene av? Hvorfor gjør vi det vi gjør? Ungdommene utfoldet seg kreativt i grupper og laget plakater og poster som vi brukte i en trosvandring lørdag kveld, og de planla og laget selv gudstjenesten vi feiret på søndag.

Lek og moro er en veldig viktig del av weekenden vår. Noen av denne helgens høydepunkter var sporløp med kreative poster, og et actionfylt og lattersprengt «japansk gameshow» på lørdagskvelden. Her måtte vi utfolde oss blant annet i papirfly-, sang-, danse-, ake- og smakekonkurransen. Det er en utrolig fantasi og fantastisk mye humor i denne ungdomsgjengen her!

Det er svært viktig for oss at Åsane menighet at vi skal være en trygg plass for alle barn, unge og voksne. Derfor fikk også

ungdomsmedarbeiderne informasjon om kirkens beredskapsplan som vi har i forhold til seksuelle overgrep. Det er viktig for oss å være bevisst på hvilken kultur vi har i fellesskapet vårt og hva vi kan gjøre for å forebygge overgrep i våre fellesskap.

Denne høsten får vi også besøk av Kirkelig ressurscenter i Åsane kirke. Både staber og frivillige medarbeidere i barne- og ungdomsarbeidet i Åsane prosti vil da få mer undervisning om dette temaet.

KVINNEN VED BRØNNEN: Ordene om den samaritanske kvinnen ved brønnen i Sykar (Joh. kap. 4) ble formidlet gjennom drama, tanker fra en dagbok og dans.

Kirkeferd i fjordabåt

Tross tvilsomme værvarsel innfant solen seg omtrent samtidig som vi gikk opp landgangen på MS Granvin. For noen var det første gang vi tok sjøveien til kirke; og det var en forventningsfull gjeng som gikk om bord i den gamle veteranbåten denne morgenen.

TEKST OG FOTO: THRUDE DEISZ

Søndag 5. august ble det, som en del av den fire dagar lange veteranbåtfesten Fjordsteam, arrangert kirkeferd til Hamre med veteranbåtene MS Vestgar, MS Atløy og MS Granvin.

Sistnevnte gikk i rutefart i HSD fra 1931 – hovedsakelig i indre Hardanger – og frem til 1987. I 1988 ble den overtatt av Veteranskipslaget Fjordabåten, og skipet ble fredet i 2011.

– MS Granvin er restaurert og utbedret med pietet etter de samme antikvariske prinsippene som for Bryggen i Bergen, sier styreleder i Veteranskipslaget Fjordabåten, Hanne Huseklepp.

– Dette betyr at vi har reparert i stedet for å bygge nytt, selv om det siste utvilsomt ville blitt billigere.

Vemodig, men kjekt

Denne 50 fots passasjerbåten er i våre dager bare beregnet for folk, men jeg *har* opplevet at det både ble breket og rautet på dekk, og sett kyr bli løftet fra borde i seilduk med brede selser og landsatt på Strandkaien.

Vi får også med noe av kulturhistorien; om våre forfedre og mødre – om hvordan fiskere, bønder, husmødre og barn kom til kirke fra alle kanter – for seil eller med årer, fra fiskevær og småbruk langs kysten.

Jeg mener også å huske at aktersalongen i gamle dager – som lignet til forveksling på den i dagens båt – huset strikkende kvinner og småbarn, bikkjer i bånd og bur med kaklende fjærkre. Der var veldig varmt og veldig sosialt. I aktersalongen på MS Granvin denne dagen er det også folk, men de har forskanset seg bak mobiler og nettbrett i unison taushet.

Men ute på dekk er det liv og røre. Noen har ikke sett hverandre siden forrige århundre, og praten går mellom kjentfolk og nykjente – mens det konsumeres litervis av duftende kaffe og gumles sveler og vafler rett fra jernet. Besetningen om bord har hendene fulle – med mer enn én oppgave denne dagen – men de er like fullt ufattelig blide og hjelpsomme.

Jeg går en tur i messen forut, og sitter på en av de brune stolene som tross polert velholdhet ser ut som om den har

KIRKEFERD I VETERANBÅT: MS Granvin var en av de tre veteranbåtene som tok folk med på kirkeferd 5. august. Den eies nå av Veteranskipslaget Fjordabåten, og ble fredet av riksantikvaren i 2011.

vært der bestandig. Det føles litt merkelig å være om bord, litt vemodig, men mest kjekt. Det er fra rutebåten DS Masfjord jeg husker glimt av turene til Haugsdalen; det må ha vært før februar 1944 – for da sank den (for andre og siste gang).

Båtferd i okkupert land

Det var helst om natten vi reiste med MS Masfjord, og jeg frydet meg over papirlakenet på køyen som knitret så festlig bare du rørte deg, fornemmet fremmede lukter og lyder, kvapp og holdt meg for ørene når det ulte i fløyten. Vi sto ved

NYSTEKTE VAFLER: Praten går mellom kjentfolk og nykjente, mens det konsumeres duftende kaffe og vafler rett fra jernet. Fra venstre: Roger Willy Jacobsen, Hanne Huseklepp og Eva Bjørndal.

TRAFF KJENTFOLK OMBORD: Turid Boge Lea, som er datter av en tidligere kaptein på MS Granvin, traff barnas lærer på Steinerskolen, Ninni Strømme.

rekken når vi nærmet oss land, snuste inn den vidunderlige duften fra vedstaber og høy og så morgenøyken fra gårdene langs fjorden.

Og så var vi fremme. Kjærlige mennesker bøyet seg over meg – gårdens schæferhund Peggy logret nesten halen av ledd mens den slikket meg i ansiktet, og alt var bare intens lykke.

Én retur tilbake til byen husker jeg spesielt godt. De voksne var tause og ampre og stemningen om bord stadig mer anspent jo nærmere Bryggen vi kom. Rundt landgangen hersket uro og forvirring. Så ble vi dyttet inn i en drosje og ingen brydde seg om en liten glemte kurv med dukkenes koppestell. Den fikk jeg aldri igjen.

Senere begrep jeg at all uhyggen hadde med de bestøvlede grønnkledde som spankulerte på kaien å gjøre. De undersøkte folks bagasje og var kilden til alt ondt.

Jeg rykkes ut av tankene i det vi nærmer oss målet for denne spesielle kirkeferden. Det er en opprømt og spent gruppe som kommer i land og ser Hamre kirke kneise trygg og brun mellom de grønne åsene.

Gripende preken

Der er allerede kommet en god del folk. Vi er første båt, med en annen like bak. Den tredje båten lar vente på seg, men det gjør ingenting. Vi befinner oss i den nydeligste blant kirker, bare det er en opplevelse i seg selv; sånn god, stor ro og stille musikk.

En glad stemme i mikrofonen kunngjør at nå er de kommet de som vi har ventet på – og så lattermildt: men *hvor* skal vi gjøre av dem? Vi sitter allerede tett i kirkebenkene, i alterringen, på stoler og krakker langs veggene, på gulvet, i våpenhuset, ja, mange må stå. Jeg får ikke engang tatt bilde av Åsane-prost Øystein Skauge på prekestolen på grunn av alle

PASSIAR VED RORET: Kaptein Wollert Bjørndal slår av en prat med Øyvind Konglevoll, som er daglig leder for Fjordsteam.

MELLOMSTOPP: Veteranbåten MS Vestgar tar opp passasjerer i Breiviken. (Foto: Nils Agnar Eldholm).

LANDGANG PÅ HAMRE: MS Vestgar og MS Granvin ankom først, mens MS Atløy lot vente på seg.

FULLSATT KIRKE: Det ble trangt om plassen inne i den 400 år gamle trekirken. (Foto: Nils Agnar Eldholm)

hoder og skuldre. Det er ikke bare å be folk om å flytte på seg – og jeg vil heller ikke gå glipp av et eneste ord av prekenen.

noe viktig, og håpet at det hadde vært slik for dem som kom før også.

For denne prekenen er virkelig en festgudstjeneste verdig! Dagens tekst er Jesaja 6, 1-8. Jesaja pleier å skremme meg, men ikke denne dagen. Det blir en mangslungen og helhetlig preken, det er vart og voldsomt. Skauge maler stillfarent med ordene, men også inntrengende, slik at vi ser alt for oss: Gud som viser seg for Jesaja og kaller ham til profet. Boltene i dørtersklene ryster og huset fylles av røyk. Hvordan serafene med sine seks vinger og Himmels engler av alle arter vrirler omkring. En vettskremt Jesaja som ser at han er uverdigg.

Gråt av glede

For vi får også med noe av kulturhistorien; om våre forfedre og mødre – om hvordan fiskere, bønder, husmødre og barn kom til kirke fra alle kanter – for seil eller med årer, fra fiskevær og småbruk langs kysten. Det var sikkert en strabasios ferd til tider.

Da flyr en av serafene bort til ham. I hånden holder han en glo som han har tatt med tang fra alteret, og med den berører han Jesajas lepper. Det sletter hans synd og skyld, slik at han våger å gjøre Guds vilje og følge kallet. Slik det ble formidlet denne dagen var der trøst og glede i ordene – vi følte at vi var med på

Mange var kanskje fattige på materielle goder i en grad vi velfødde vanskelig kan forestille oss, men niste hadde de nok med – kanskje var det sild og poteter.

– Kirken stod fra midten av 1600-tallet like praktfull som nå. Tenk på kontrastene, hvordan det må ha vært å komme hit fra fattigslige hjem. Det var stort, og de gråt av glede over alt det vakre de fikk se, sa Skauge.

AVSKJED MED PROSTEN: Flere av kirkegjengerne takket Øystein Skauge for den flotte prekenen.

ANKOMST BRYGGEN: Det var festlig å komme inn på Vågen der alle båtene samlet seg med et felles uuul fra dypet av sine skorsteiner.

Abbedissen
begravelsesbyrå as

Fyllingsdalen Døgnvakt 55 15 40 90
Åsane Døgnvakt 55 25 31 00

TILLITEN TIL OSS VIL BLI GODT IVARETATT

www.abbedissen.no

Åsane
Begravelsesbyrå

v/ Johannes R. Blom

55 18 90 00 Døgnvakt

E-post: aasane-b@online.no
TERTNESVEIEN 99 (Hildes Blomster AS)

Åsane Senter Kilden Senter Oasen Senter Sletten Senter

Alltid en anledning!

TOPPE
BLOMSTER

- fra hjerte til hjerte

www.toppeblomster.no Tlf: 55 18 03 00

Arna
GRÅVFERDSBYRÅ

Vi kan hjelpe til med
rådgivning og tilrettelegging
ved begravelser og bisettelser.

Døgnvakt 55 24 08 08
www.arna-gravferdsbyraa.no
Lakslia 13 • 5261 Indre Arna

Dåp, konfirmasjon eller bryllup?

Vi har det du trenger for å dekke
ditt nydelige festbord!

Stort og unikt utvalg i norske håndlagde lys, servietter,
løpere, lysestaker, skåler, silkeblomster, bordkort m.m.

Fjøsangerveien 207 **Løiten Lys Bergen**
55 31 80 01

Løiten Lys

www.loiten-lys-bergen.no

 ADVOKATGRUPPEN BERGEN

• Arv/gaver • Familie • Ektepakter • Samliv
• Kontrakter • Kjøp/salg • Trafikk- og transportrett.

15 prosent rabatt til nye klienter fra Arna, Åsane og Osterøy! Hjemmebesøk mulig.

Sandviksbodene 1H-Slaktehuset, 5035 Bergen • Telefon: 920 41950
E-post: bernhard.hauge@agbergen.no • www.agbergen.no

Koba Christensen
BEGRAVELSESBYRÅ

128 års erfaring - Din trygghet i en vanskelig tid.

• Gratis samtale i hjemmet • Egen blomsteravdeling
• Alle prisklasser - forhåndspris • Gravmonumenter

Dreggsallm, 5003 Bergen **Telefon: 55 300 800** post@koba.no, www.koba.no

Bergen & Omegn
BEGRAVELSEHJELP
POLDEN

- vi utfører alt det praktiske eller tilrettelegger
for pårørende som ønsker å gjøre noe selv

Knut Helge Polden
Espen Polden
Heine Polden
Cathrine Polden Misje

Døgntelefon: 55 21 44 50 • mobil: 917 51 700
www.bergenogomegn.no

AVD. BERGEN
Teatergt. 20
5010 Bergen
Tlf: 55 21 44 50

AVD. SOTRA
2.etg på Shellstasjonen
Sartor, 5353 Stråume
Tlf: 55 21 44 50

XL BYGG **ADOLF JAHNSEN**

Fagerdalen 4, 5039 Bergen, Tlf 55 33 36 00
www.adja.no e-post: post@adja.no

Kjære leser!

Bladet du nå holder i er et resultat av innsatsen fra mange frivillige fingre. Likevel er det en del kostnader med produksjonen av hvert blad.

Stor takk til alle dere som har bidratt økonomisk til bladet, dette er med på å gjøre det mulig å utgi bladet. Vi er frimodige nok til å vedlegge en giro i dette bladet i håp om mulig bidrag til fortsatt utgivelse.

Det er mulig å få skattefradrag på gaver der totalt årsbeløp overstiger kr 500.

På forhånd takk til de som finner anledning!

Vennlig hilsen Bjørn Otto Aarheim,
styreleder for menighetsbladene i Åsane prosti

Trygge rom - trygt å være i kirken?

Åsane menighet/trosopplæringen inviterer frivillige barne- og ungdomsarbeidere i Åsane prosti sine menigheter til en samling om forebygging, håndtering og bearbeiding av seksuelle overgrep hos barn, ungdom og voksne.

Samlingen holdes onsdag 12. september kl. 19.00 –21.00 i Torgstuen, Åsane kirke. Temaet er høyaktuelt i kjølvannet av #meetoo-kampanjen. Kirkelig ressurscenter ved Dina Willemse og Lennart Persson vil lede oss gjennom samlingen med undervisning, oppgaver og samtale.

Aktuelle spørsmål som vil bli berørt og som vi skal jobbe med er:

- Hvordan og med hvilke holdninger møter vi barn, unge og voksne for å forebygge seksuelle overgrep og grenseoverskridende adferd?
- Hvordan kan vi legge til rette for å hindre at uønskede hendelser skjer på arrangementer i regi av våre menigheter?

- Hvordan «leser» vi signaler/symptomer på at noe er galt?
- Hvordan håndterer vi uønskede hendelser og hvem har ansvar for å følge opp?
- Hvilke rutiner og avtaler har vi for ansatte og frivillige?

Program for samlingen:

- 18.45-19.00: Registrering. Kaffe/te og litt å bite i står klar.
- 19.00-19.05: Velkomst
- 19.05-20.15: Undervisning
- 20.15-20.25: Pause
- 20.25-21.00: Samtale. Oppgaver og tiltak i forhold til kveldens tema.

Åsane menighet/trosopplæring dekker honorar og reiseutgifter for seminarholdere. Den enkelte menighet blir fakturert for sine deltakere for servering. Påmelding via aasanemenighet.no: «Påmelding – samling for frivillige i Åsane prosti 12. september».

Lurer du på noe, ta kontakt med Kristine Bech-Sørensen, mb395@kirken.no, mobil 98818528.

Sølvguttene

GUTTEKORET I NØRK

...kommer til Åsane Kirke

Sølvguttene synger for første gang julen inn i Åsane Kirke.

8. desember kl 19

Billetter kr 580,- inkl avgift

Kan kjøpes på Ticketmaster.no/event/571517 eller i Grieghallens billettkontor.

arr. Bullit AS

GLEDE: Sigrid Bernsen setter stor pris på å få Ukko på besøk. (Det gjøres oppmerksom på at personen på bildet ikke er identisk med pasienten som omtales i innledningen av reportasjen).

Lykkepiller med potter og pels

«Hei Ukko – kom inn så jeg får klappe deg og kose litt med deg!» En blid, men svak stemme høres fra et rom på Bergen Røde Kors Sykehjem.

TEKST: TOR LEIF PEDERSEN • FOTO: IRENE. R. MJELDE

En pasient ved palliativ avdeling på sykehjemmet har ventet på denne stunden. Hun gleder seg alltid til torsdag ettermiddag når besøkshunden Ukko skal gå sin ukentlige runde på avdelingen. Flere ganger denne dagen har hun spurt pleiepersonalet om Ukko kommer inn til henne i dag.

Pasienten ligger i sengen sin. Hun er svak. Men dette er ukens høydepunkt for henne. Hun strever med å vri seg over på siden. Ukko er bedt om å hoppe opp i en stol. Stolen skubbes inntil sengen. Nå kan pasienten rekke frem til hunden og stryke hånden langs nakken på dyret. Et stort smil brer seg over pasientens ansikt.

En intim kontakt oppstår mellom den dødssyke pasienten og den logrende, svarte labradoren. Noe uforklarlig skjer – nesten magisk. Pasienten glemmer for et øyeblikk sin vanskelige situasjon, sine smerter. Hun smiler og prater med dyret og med meg. Kommenterer den varme, myke hundepelsen.

Pleiepersonalet, som kjenner pasienten godt, står smilende i bakgrunnen. De vet at dette betyr uendelig mye for den svake pasienten som knapt har andre gleder enn nærkontakten med hunden.

Populært innslag

Ukko er en 12 år gammel svart labrador. Ukko og jeg fikk opp-

læring av en privat organisasjon i Oslo høsten 2011. Ved sykehjemmet i Helleveien ble vi tatt i mot med åpne armer da jeg spurte om å få gå på besøk med hunden der som praksis for kurset. Hunden ble raskt et særdeles populært innslag – både blant pasientene, personalet og mange pårørende.

Etter fire år som frivillig i privat regi ble jeg høsten 2014 kontaktet av Hordaland Røde Kors – som skulle etablere en ny aktivitet: «besøksvenn med hund». Jeg ble spurt om å være med og dra i gang aktiviteten i fylket ettersom jeg hadde flere års erfaring med besøkshund. For meg var det ikke vanskelig å svare ja på forespørselen – og jeg meldte meg inn i Røde Kors.

Aktiviteten «besøksvenn med hund» er en utvidelse av Røde Kors sin tradisjonelle besøkstjeneste. Røde Kors rekrutterer frivillige som ønsker å glede andre mennesker sammen med hunden sin.

85 besøkshunder i Hordaland

Det første besøkshund-kurset i Hordaland Røde Kors' regi avviklet vi våren 2015. Bergen Røde Kors sykehjem stilte velvillig lokaler til disposisjon for kurset – og har gjort det ved alle våre til sammen åtte kurs i regi av Hordaland Røde Kors. To lokale Røde Kors-avdelinger har også arrangert slike kurs.

Til sammen har vi avholdt ti kurs og utdannet rundt 90 besøkshunder. Ikke alle disse er i aktivitet. Siden starten har

noen hunder dødd, noen av besøkshund-eierne har flyttet til andre landsdeler, og noen har gitt seg på grunn av sykdom. I øyeblikket har Hordaland Røde Kors 85 besøkshunder i aktivitet rundt om i hele fylket. På landsbasis har Røde Kors i sving rundt 600 besøkshunder.

Jeg pleier å si at besøkshunder er lykkepiller med poter og pels. Omfattende forskning i inn- og utland har vist at dyreassistert aktivitet – herunder besøksvenn med hund – har dokumentert positiv helseeffekt på mennesker. Lavere blodtrykk, lavere stress, bedret søvn og inspirasjon til fysisk aktivitet er noe av det en vet kan være effekter av besøk av hund.

Hund kan være et flott middel for å oppnå nærhet og samtale mellom mennesker. Lek, latter og underholdning er fine opplevelser et besøk kan gi. Noe av det mest gripende er å høre de mange historiene om personer med demens som lar seg engasjere og gjenvinner språk og minner i møte med besøks-hundene.

Må gjennomføre et kurs

Før man kan starte i aktiviteten, må både hund og fører gå kurs og bli funnet egnet. Jeg får ofte spørsmål om hvilke hunder som er egnet til denne aktiviteten, om noen hunderaser er bedre egnet enn andre. Svaret er at vi ikke er opptatt

BESØKSVENNER: Ukko var den første besøkshunden i Bergen. Her sammen med sin eier, Tor Leif Pedersen.

Akasia
-verdier for generasjoner

Akasia har lang erfaring med gravstell, og våre dyktige gartnere steller i dag ca. 8000 graver på 27 gravplasser i Bergen. Vi tilbyr et stort utvalg av stelleavtaler og spesialtilpassede avtaler etter ditt behov.

Dersom du signerer helårs stellavtale med oss i 2018, tilbyr vi gratis lyng i år.

Bestillingsfrist innen 15. september.

Pris kun kr. 1990,-

Kontakt oss på telefon: 55 59 39 00
epost: gravstell@akasia.no

av at hundene er rasehunder. Også blandingshunder er velkommen til oss hvis de oppfyller kriteriene vi vektlegger.

Vi ønsker menneskevennlige, rolige, blide og lydige hunder som liker og tåler at fremmede personer klapper og koser med dem. Samtidig er vi nøye på at hundeeier kjenner sin hund godt og forstår hundens reaksjoner på de ulike situasjoner den lærer opp til å mestre i aktiviteten. Besøkshund-kurset er gratis for hundeeieren. Før utdanningen starter må hundeeieren fylle ut et omfangsrikt søknadsskjema som skal sette oss i stand til å danne oss en mening om ekvipasjen. Deretter må hund og fører stille til en forhåndsvurdering der to av våre instruktører vurderer ekvipasjen. Noen få hunder blir avvist etter forhåndsvurderingen. De som består forhåndstesten, blir invitert til et kurs som går over to helger.

Kurset er en blanding av teori og praktiske, realistiske øvelser på situasjoner en besøkshund kan oppleve i aktiviteten. Hundeeier må i tillegg gjennomgå obligatoriske kurs som alle frivillige i Røde Kors må, blant annet førstehjelp og psykosial førstehjelp. Hundeførerne må underskrive taushets-erklæring. Endelig skrives det kontrakt mellom Røde Kors og de som skal få besøksvenn med hund på besøk.

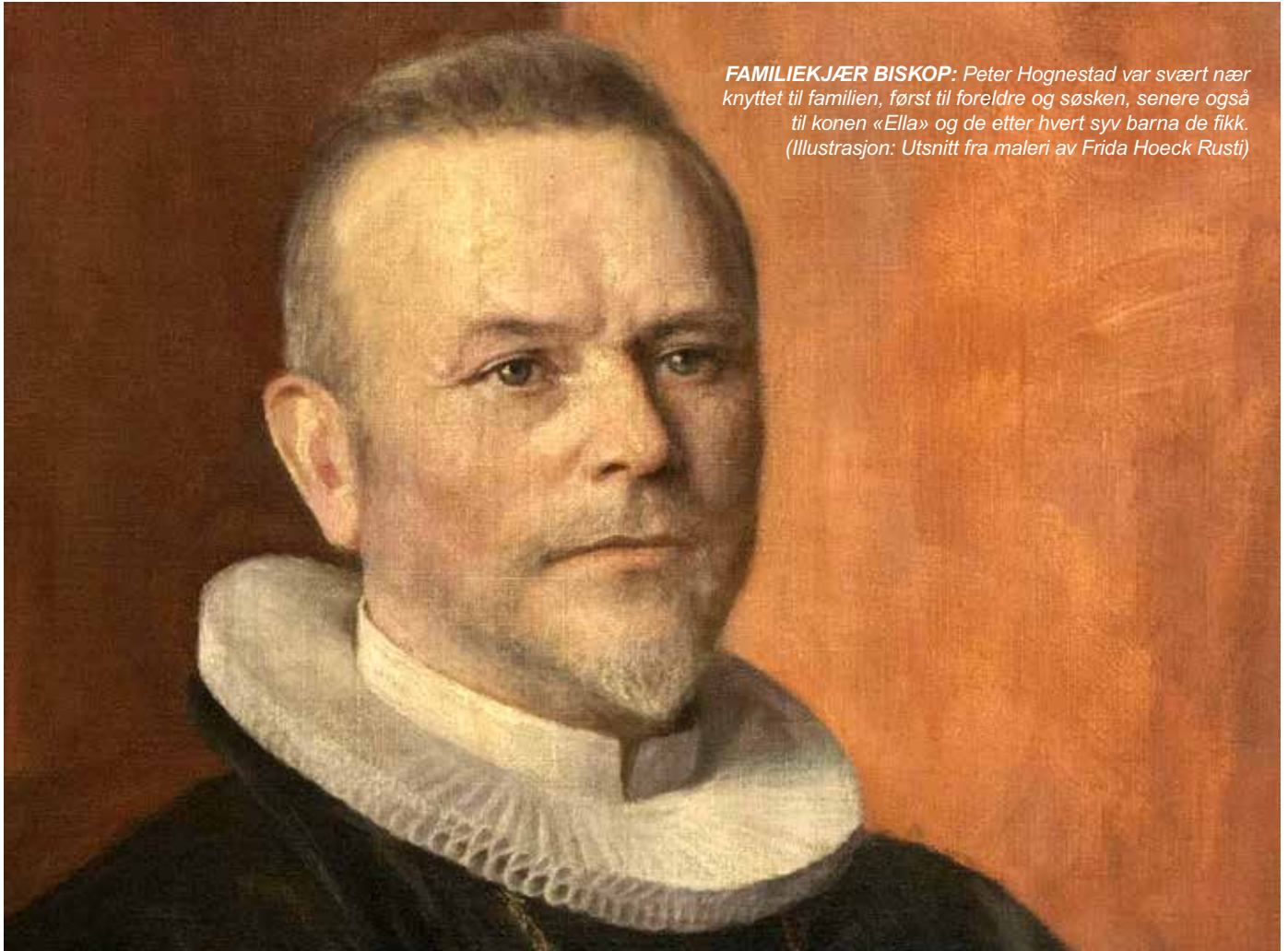
Tor Leif Pedersen er aktivitetsleder for aktiviteten «besøksvenn med hund» i Hordaland Røde Kors og lokalforeningen Bergen Røde Kors. I 2015 ble han tildelt Omsorgsprisen for dette engasjementet. Dette er en pris som deles ut i et samarbeid mellom GC Rieber Fondene og Verdighetsenteret.

Bondesønnen som ble biskop i Bjørgvin

Peter Hognestad var lærer, skribent, forsker, oversetter – og forkjemper for de sakene han engasjerte seg i (målsak, avholdssak, ungdomsarbeid, folkeopplysning og økumenikk), i tillegg til det aller viktigste, som var prestegjeringen. Fra 1916 til han døde i 1931 var han en avholdt biskop i Bjørgvin.

TEKST: LISE MCKINNON

FAMILIEKJÆR BISKOP: Peter Hognestad var svært nær knyttet til familien, først til foreldre og søsken, senere også til konen «Ella» og de etter hvert syv barna de fikk. (Illustrasjon: Utsnitt fra maleri av Frida Hoeck Rusti)

Det var da jeg skulle skrive noe om Elias Blix og hentet frem min lille Nynorsk salmebok – hvor jeg tok som en selvfølge at navnet hans måtte stå blant redaktørene (Blix døde flere tiår før Nynorsk salmebok kom ut, så mye burde jeg visst) – at jeg la merke til navnet Peter Hognestad for første gang.

Boken hadde tre redaktører: Bernt Støylen, Anders Hovden og Peter Hognestad. Støylen og Hovden var kjente navn for meg, og de hadde begge en drøy halvside hver i forfatterregisteret over egne og oversatte salmer. Ved Hognestads navn var det bare åtte salmenumre, alle oversettelser.

Lovord fra Pollestad

Hvem var så denne mannen med så liten egen dikterisk produksjon? Svaret på det kom i Dag og Tid 18. november 2016 med Kjell Arild Pollestads bokanmeldelse av Per Halses «Peter Hognestad. Språkstrid og heilag fred». Pater

Pollestad, som aldri pleier å være redd for å svinge svøpen over sine lutherske kolleger, var så full av lovord både over bokens forfatter og den han skrev om, at turen måtte gå til nærmeste bokhandel for å skaffe et eksemplar.

«Per Halse legg alt til rette slik at lesaren sjølv kan verta slegen, ikkje berre av Hognestads lysande intelligens, men av hans varme, menneskelege klokskap. Dette er ein sjeldsynt kombinasjon» skriver Pollestad. Han har helt rett. Halses egen klokskap og varme for den biograferte kommer frem i et velformulert språk.

I tillegg får den som ikke er ensidig opptatt av teologen Hognestad en detaljert fremstilling av en spennende og uhyre viktig epoke i Norges historie, en periode da vi skulle vakle og famle oss frem til å bli en selvstendig nasjon igjen etter 1814. En mengde navn og hendelser som virret forbi gjennom undertegneds skoletid falt på plass under lesingen.

«Ser ein bort frå Aasen, Garborg og Blix, har knapt nokon hatt meir å seia for målreisinga i landet (...) han har det meste av æra for at me fekk ein nynorsk bibel, som litterært sett er den beste som hittil er komen på norsk. Han sette om alterboka til eit meisterleg språk og var den fyrste som heldt høgmesse på nynorsk i hovudstaden» fortsetter Pollestad, som vidare hevder at de salmene Hognestad oversatte er bedre enn originalene. Det siste burde ikke forundre noen; av de åtte som stod i Nynorsk salmebok er fem blitt med vidare inn i vår nyeste salmebok – og hører vel til de mest kjente og brukte: *Det hev ei rose sprunge, Fager kveldsol smiler, Å, ver hjå meg, Lei, milde ljøs og Så tak då mine hender.*

Bonestudent i Christiania

Mannen som her har fått så rosende omtale ble født på Jæren 12. november 1866, og han understreket hele livet med stolthet at han var bondesønn. Lars Oftedal beskrev faren hans, Hans Eivindson, som «en begavet Taler med klar Røst og en god Sanger», dermed sett på som et godt skolemesterevne, men han valgte å være bonde; i to omganger var han ordfører.

Fem av de seks barna han og konen Tabitha fikk, vokste opp. Eivind, odelsgutten, overtok med tiden gården, var aktiv i kristelig lagsarbeid, næringsorganisasjoner og i politikken, og ble både stortingsmann og ordfører.

Peter, midt i flokken, viste tidlig gode evner, og fikk hjelp til høyere utdanning – først gymnas på Kongsgård i Stavanger, deretter ble det den mangeårig tradisjonelle tilværelsen som bondestudent i hovedstaden med målet å bli prest, noe både han selv og foreldrene ønsket. En venn av Peter beskrev Hognestadhjemmet slik: «(Der) rådde gudlegdom og kjærleik, men ikkje trongsyn. Alle der hadde sans for alt vent i naturen, for alt fint i mannalivet, for kunst, litteratur og musikk, for nasjonal rørsle og anna».

I Bergen kom det, naturligvis, også innlegg i avisen om hans uforståelige mål på prekestolen.

Disse interessene kommer til uttrykk i de mange brevene Peter skrev hjem i studieårene, særlig lot det til å være mange musikalske fristelser. Høsten 1889 uttrykte den ellers svært nøysomme studenten seg slik til broren Hans: «*Freistad segjer eg, for tom var pengepungen, men konsertane ropa gong på gong: 'Kom her med 1 krone, med 1 1/2 krone, so skal du få høyra nokot som du aldri hev høyr!' Fyrst var det pariserkoret som skulle ha koncert, dei måtte eg høyra um aldri det. So kom Edv. Grieg med ein koncert med musikk berre av seg sjølv, deriblandt tonar til dikt av Vinje. Trur du eg kunne stå imot slikt?» Og så kom enda en fristelse: «*Nei Per, Landkjenning må du høyra um du so skal svelta ei vika for umakjen*».*

«Fritænkeriet hærjer som en Farsot»

Men det var viktigere ting som gjaldt for en teologistudent i de årene: «*Bylgja av fritenking og kyrkjekritikk kom med overrumplande kraft på det teologiske miljøet*», skriver Per Halse. Bjørnstjerne Bjørnson hyllet Darwins evolusjonslære i diktet *Salme II*, og i Gjengangere lar Ibsen fru Alving si, etter å ha sett nærmere på prestens lære: «*Jeg ville bare pille ved*

Fakta

Peter Hognestad

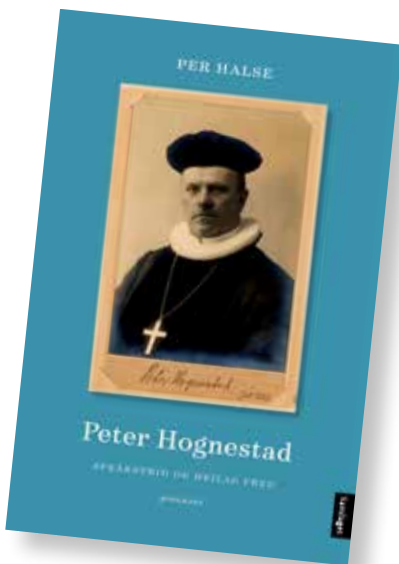
PRINSIPFAST NYNORSK-FORKJEMPER: Det skapte sterke reaksjoner at Peter Hognestad konsekvent brukte nynorsk både i undervisningen ved Menighetsfakultetet og som biskop i Bergen.

- Jærbuen Peter Hognestad (1866-1931) var biskop i Bjørgvin fra 1916 til 1931, etter at han hadde vært styrer ved Notodden lærerskole, bygdeungdomsprest i Kristiania og lærer ved Menighetsfakultetet.
- Sammen med Anders Hovden og Bernt Støylen gav han i 1925 ut Nynorsk salmebok, der han selv stod for folkekjære gjendiktinger som «Det hev ei rosa sprunge» og «Fager kveldsol smiler».
- Hognestad var også hovedredaktør for den første hele Bibelen på landsmål, Studentmållagets «Fyrebilsbibel» fra 1921.
- På palmesøndag i 1901 holdt han den første høymesseprekenen på nynorsk i Johanneskirken i Oslo, og i 1903 ble han tilsatt som stiftskapellan med særlig ansvar for bygdeungdom i byen og for å holde gudstenester på landsmål.

KILDER: Wikipedia, Store norske leksikon (snl.no), Presteforeningen (prest.no) og Samlaget forlag.

en eneste knude; men da jeg hadde fått den løst, så raknede det op alt sammen. Og så skønte jeg at det var maskinsøm».

Chr. Bruun (se egen faktaboks) meldte at «*Fritænkeriet hærjer som en Farsot inden den studerende Ungdom og inden den dannede Ungdom overhovedet; snart griber det vel den udannede med*». Men Bruun ønsket i hvert fall en frisinnert kristendom i motsetning til de høykirkelige og konservative, som også blant annet var mot allmenn stemmerett.

EN GOD BOK: Unn deg en stor leseglede med Per Halses biografi om Peter Hognestad, der forfatterens egen klokskap og varme for den biograferte kommer frem i et velformulert språk.

Peter Hognestad og hans medstudenter var heldige. Den nye professoren i dogmatikk ved Universitetet, Fredrik Petersen, som i 1875 hadde overtatt etter Gisle Johnson, var en mann som mente at kunnskap og opplysning ikke stod i motsetning til kristendom. De kristne skulle nettopp følge utviklingen med sympati. Motstanderne mente derimot at tilhengerne av det radikale parti var kristendommens fiender, og venstresidens organ Dagbladet, Verdens Gang og Fedraheimen kalte de «vort folks Yndlingslektüre»; tydeligvis noe den ikke burde være.

Høymesse på nynorsk

Siden målsaken også ble forbundet med de unge og radikale, og det folkelige målet ikke var fint nok til kirkebruk, så er det ikke rart at Pollestad nevner Hognestads første nynorske høymesse i hovedstaden med blant bragdene i hans karriere.

Bølgene gikk minst like høyt når det gjaldt målsak som når det gjaldt politikk. Der stod Peter Hognestad støtt, men samtidig rolig uten å bruke polemisk språk. Det var sikkert av den grunn han oppnådde så mye på det feltet. Han tok avstand fra at Bjørnson hadde kalt Ivar Aasen «tusset og almueaktig», og han lot seg ikke provosere av pressens angrep på bruk av nynorsk i hovedstaden. Da han ble spurt om å bli lærer på det nyopprettete Menighetsfakultetet i 1907, så svarte han skriftlig ja på den betingelse at han fikk undervise på landsmålet.

Å gi en oversikt over Peter Hognestads begivenhetsrike liv og mangfoldige aktiviteter er selvfølgelig ikke mulig her. Han var lærer, skribent, forsker, oversetter – og forkjemper for de sakene han engasjerte seg i (målsak, avholdssak, ungdomsarbeid, folkeopplysning og økumenikk), i tillegg til det aller viktigste, som var prestegjening.

Redaktør for Nynorsk salmebok

Fra 1916 til han døde i 1931 var han en avholdt og hardt arbeidende biskop i Bjørgvin bispedømme. I Bergen kom det, naturligvis, også innlegg i avisen om hans uforståelige mål på prekestolen. Hele livet var han svært nær knyttet til familien, først til foreldre og søsken, senere også til konen Gabrielle «Ella» Dorthea Hognestad (f. Aasland) og de etter hvert syv barna de fikk. Han og Ella skapte det Halse kaller en «kulturopen heim».

Siden dette begynte med noe som stod hans hjerte nær, «Nynorsk salmebok for kyrkja og heim og skule», som ble autorisert på slutten av året 1925, så la det rundes av med Hognestads egen beskrivelse av et møte mellom de tre redaktørene hjemme hos formannen biskop Støylen i Kristiansand:

«Naar det galdt aa umsetja gamle klassiske salmar og faa deim til aa syngja paa nynorsk, daa for dei ofte mange gonger att og fram, serleg millom Hovden og Støylen. Naar me so kom saman, las me salme for salme høgt, og gjorde dei brigde som me totte laut til. Paa den maateen hev me fare igjenom salmane saman 2-3 gonger. Det var rart med den lesingi. Me las etter tur, og me akta paa som skulegutar, at me vilde hava den tur me hadde rett til. For det var so gildt aa faa taka i munnen nynorsken i si høgste og mest adelege form og kjenna korleis formi sveipte seg mjukt um det høgste og djupaste innhald ... Stundom kunne innhaldet taka oss so at 'hjarta skalv og taara rann', og røysti døyvdest hjaa den som las».

Kilder:

Per Halse: Peter Hognestad. Språkstrid og heilag fred (Samlaget 2016)
Norsk biografisk leksikon (Kunnskapsforlaget 1999-2005)
Diverse salmebokutgaver

I ÅSANE KIRKE

Babysang for de minste

► Mandag og torsdag kl 12.00

Kom og bli med på babysang i det flotte kirkerommet i Åsane kirke! Sammen synger vi velkjente barnesanger og regler. Sangene gjør vi levende ved hjelp av bevegelser og sansestimulering.

Aktiviteter for de større

► Løvegjengen (4-åringer)	► Leker og materiell
► Førskolegruppe	► Lekerom og gymrom
► Formingsaktiviteter	► Snekkerbod

Andre aktiviteter og fellesarrangementer

► Felles samlingsstund	► Åpne familiedager
► Karneval og julefest	► Internasjonal dag
► Turdager/utflukter	► Babymassasjekurs

Se vår hjemmeside www.aasanemenighet.no og Stjernen Åpen barnehages Facebook-side «Stjernen Åpen barnehage». Her finner du info om hva som skjer i tiden som kommer. Har du spørsmål? Kontakt styrer Kate Bølstad: 55 36 22 62 / 917 24 471. Hjertelig velkommen!

www.aasanemenighet.no

Sølvguttenene kommer til Åsane kirke

– Hjemme hos meg var det aldri jul før vi hadde sett på Sølvguttenes konsert på TV, sier Rune Helljesen, som etter mange års forsøk endelig har lyktes med å bringe koret til Bergen.

TEKST: MAGNE FONN HAFSKOR

TRADISJONSRIKT GUTTEKOR: Sølvguttenes julekonserter er for veldig mange blitt en viktig del av norsk juletradisjon. Her synger de i Riis kirke i 2015. (Foto: Håvard Sæbø)

Uansett hvor mye det duftet pinnekjøtt og kålrabistappe i alle rom, og uansett hvor mye pakkene under juletreet lå der og glinset, så kom Sølvguttenene før alt annet da Helljesen vokste opp.

– Slik var det bare og det var faktisk greit, sier Helljesen, som etter endt utdanning på Intendanturlinjen på Sjøkrigsskolen jobbet ti år i ledende stillinger i næringslivet innen kontrakt/innkjøp, markedsføring og logistikk.

– Det var ti flotte år, men det var liksom ikke dette jeg ønsket å jobbe med. Til familiens store fortvilelse ville jeg jobbe med å «arrangere for andre». Det å kunne glede andre mennesker, har alltid stått høyt i kurs hos meg. Det ledet meg videre til å danne Possibility i 1990, forteller han.

Gjennom dette selskapet har han vært med å planlegge rundt 2500 mindre og større selskaper fra planleggingsstadiet til gjennomføring.

– Jeg tror ikke det er noen i Norge som «går rundt meg» på dette området.

Livsstilen med å arrangere døgnet rundt krevde mye, og i 2015 solgte Helljesen selskapet og planla å starte et roligere liv.

– Men lukten av sagmugg ble for intens, og jeg er nå leiet inn som konsulent til ledergruppen i CoEvent, som skal planlegge og gjennomføre Tall Ships' Races i Bergen i 2019, sier han.

– Og så ble det Sølvguttenene da. Da anledningen bød seg, kunne jeg ikke motstå fristelsen. Bergen må bare få oppleve dette sagnomsuste koret.

Nå kommer det kjente gutteketoret altså til Bergen for to julekonserter, først i Åsane kirke lørdag 8. desember, og dagen etter i Grieghallen.

– At det ble Åsane kirke var mer eller mindre en tilfeldighet, forteller han.

– Jeg har en nær venn som synger i Bergen Vocalis, som holder til i Åsane. Dette fødte ideen om et samspill mellom de to korene hvor Bergen Vocalis skal delta i noe av konsertens innhold.

Sølvguttenene ble stiftet av Torstein Grythe i 1940, og er en institusjon i norsk sang og musikkdiv. De har mottatt

en rekke nasjonale og internasjonale utmerkelser, og har vunnet den britiske korkonkurransen Let the Peoples Sing. Koret har en omfattende og variert nasjonal og internasjonal konsertportefølje, og korets klang og korkultur er unik.

Sølvguttenene har sunget sammen med kjente, internasjonale artister som Kiri Te Kanawa og Barbara Hendricks. Koret har selv fostret nasjonale og internasjonale kunstnere som blant andre operasanger Terje Stensvold og cellisten Truls Mørk, og har hatt et nært samarbeide med Den Norske Opera, Oslo Filharmonien, Nationaltheatret og Rikskonsertene i Norge.

Konsert med Sølvguttenene i Åsane kirke lørdag 8. desember kl. 19.00 og i Grieghallen søndag 9. desember kl. 17.00.

BRINGER SØLVGUTTENE TIL BERGEN: – Da anledningen bød seg, kunne jeg ikke motstå fristelsen. Bergen må bare få oppleve dette sagnomsuste koret, sier Rune Helljesen. (Foto: Ole Kristian Olsen / fotogruppen.no)

 www.eidsvaagauto.no – Følg oss på Facebook

EIDSVÅG AUTO AS

Aut. bilverksted • Karrosseri
Lakkeringsverksted
Eidsvågbacken 21 - 5105 Eidsvåg

 GODKJENT VERKSTED

Tlf. 55 25 10 20

Pris på bad innen 5 dager!

Tlf.: 952 25 603 • mail: post@aogbygg.no

AOG BYGG AS

www.aogbygg.no

 ASTRI VÅRDAL

Statsautorisert revisor/autorisert regnskapsfører

Revisjon: aksjeselskap, stiftelser, borettslag mm.
Regnskapsføring

Ytre Arna   Mail: astri@vaardal.no
Tlf: 55 53 14 94   Nettside: <http://www.vaardal.no>

VI TRENG FRIVILLIGE.

Har du tid til å bry deg og lyst til å utvikle deg?
Kvart år svarar vi samla kring 200 000 samtaler
via telefon og internett, likevel er det ein av
tre som ikkje får svar.

Les meir og meld di interesse på kirkens-sos.no

 KIRKENS SOS

Å snakke med folk om livet gir mening.

 Rolf's Matbu og Selskapservice

EIDSVÅG I ÅSANE • 27 ÅRS ERFARING

Vi leverer eller du henter!

VI LAGER MAT TIL:

- Konfirmasjon
- Dåp
- Runde dager
- Kurs
- Minnestunder

Eidsvågveien 150 • 5105 Eidsvåg i Åsane
Tlf: 55 29 26 32 • post@rolfsmatbu.no
www.rolfsmatbu.no

Advokatfirmaet

Sigrun Pedersen M.N.A.

Arv/gaver
Barnerett
Familierett
– sambo/ekteskap
Samlivsbrudd
Kjøp/salg fast eiendom
– bolig/hytte

Littleåsvg. 49, 5132 Nyborg.
Inng. C, 3. etg. (Bergen Kontorhotell)

Tlf.: 55 18 86 00
advokat.sigrun.pedersen@hotmail.com

Innsamling av klær, sko og sengetøy til Ukraina

v/Tro-Håp-Kjærlighet

Første og siste lørdag i mnd. kl. 12-14.00
v/Lærerhøyskolen på Breistein,
Olav Bjordalsvei 43

Pakkes i sekker - kr. 50.- pr. sekk

Kontaktperson: 99 64 24 70
www.thk.no

ABATEC TAKSERING

Taksering av bolig og fritidseiendom, tilstand, verdi og lånetakst, reklamasjon og skade, taksering av tomter, innbo og løsøre. Deltar også på visning og overtakelse av bolig.

 Jordalsveien 17A, 5105 Eidsvåg i Åsane.
Mob: 959 34 366
E-post: abatec@online.no • www.abatec.no

 JC INTERIØR

Kjøkken • Bad • Garderobe

Salhusveien 55, 5131 Nyborg
Tlf. 55 53 98 40
www.jcinterior.no

Besøk en av Norges største shop in shop **LENE BJERRE DESIGN**

Ull er omsorg

 JANUS
www.janus.no
Since 1895

Besøk oss gjerne på Janus Kultursenter på Espeland

Det er ingen selvfølge at noen ordner bursdagsgave

Tusentvis av barn i Norge opplever at det knytter seg i magen hver dag.

Vil du hjelpe familier som sliter med alkohol- og rusproblemer?

Send VIPPS til 13130 (valgfritt beløp)
Send SMS "BK VENN" til 2210 (kr. 100)

 Blå Kors

Hvorfor drikker man saft og spiser kjeks på en gudstjeneste?

Det hender av og til at jeg får spørsmål om hvorfor vi drikker saft og spiser kjeks midt i gudstjenesten samtidig som folk i alle aldre kneler ned på alterringen for å spise måltidet.

AV KIRKETJENER TOR VILHELM TYSSSELAND

NATTVERD I ÅSANE KIRKE: Det er et flott fellesskap når vi samles rundt nattverdbordet.

Visst er det mye merkelig man gjør i løpet av en gudstjeneste, men dette må være toppen, synes mange. Konfirmantene spør meg: «Hvorfor holder presten opp en pokal med saft og noen kjeks»? Når de får høre at det er vin, blir de enda mer nysgjerrig og lurer på om vi kan bli fulle av den?

Den lutherske kirke, som Den norske kirke tilhører, har to sakramenter. Det er dåpen og nattverden. Et sakrament er en rituell handling som formidler guddommelig nåde gjennom et ytre middel. Felles for dem begge er at de har en tydelig innsettelse av Jesus selv. Sammen med Ordet (evangeliets forkynnelse) utgjør dette nådemidlene vi har i vår kirke. Gjennom nådemidlene formidles Guds nåde til oss mennesker.

Navnet nattverd kommer av at det i utgangspunktet var et kveldsmåltid som ble innstiftet av Jesus den kvelden/natten han ble arrestert. Det minnes vi på skjærtorsdag, dagen før han ble korsfestet (langfredag). Måltidet var i utgangspunktet et minnemåltid hvor alle jøder feiret utgangen fra slaveriet i Egypt som vi kan lese om i Bibelen (2. Mosebok kap. 12). Man spiste påskelammet som var blitt ofret for menneskenes synder (herfra kommer navnet «syndebukk»).

Jesus gir dette måltidet en ny mening som vi leser videre i Bibelen (Matteus 26,26-29). Nå sier Jesus at det er han som er det nye påskelammet som skal ofres på korset. Han sier at brødet er hans kropp og vinen hans blod. Vi skal ta imot dette og spise det for å minnes at Jesus, Guds sønn som er uten synd, ofrer seg på korset for å betale for all ondskaper i verden en gang for alle. Vi tror vi at vi går vi fra død til evig liv når vi tar imot Guds nåde gjennom nådemidlene. På bakgrunn av dette blir det da viktig å påpeke at nattverdbordet ikke er et premiebord for de prektige (som det dessverre ofte har blitt tolket som opp gjennom historien) men derimot et gavebord hvor vi alle kan komme for å motta nåden som blir gitt oss. Hvordan brødet og vinen er tilberedt har ingen ting å si. Det som er viktig er ordene (hentet fra Jesu egne ord) og handlingen som utføres.

I Åsane menighet kjøper vi nattverdsbrødet (oblatene) fra Oblatbakeriet i Oslo, mens vinen kjøpes på Vinmonopolet. Vinen er tilnærmet uten alkohol, da det skal være trygt for både barn og voksne å gå til nattverd.

Global uke mot moderne slaveri

Norges Kristne Råd arrangerer Global uke mot moderne slaveri fra 11.-18. november 2018. Dette er en uke hvor menigheter og grupper i Norge sammen setter søkelys på det moderne slaveriet med særlig vekt på norske forbrukeres rolle.

Barn og kvinner er de som oftest og hardest rammes av slaveriet. En av fire slaver er barn under 18 år, og nesten tre av fire er kvinner. 4.8 millioner mennesker lever i sexslaveri, 15.4 millioner jenter og kvinner lever i tvangsekteskap, og 24.9 millioner menn, kvinner og barn utnyttes i ulike former for tvangsarbeid som tekstil- og lærproduksjon, gruvedrift eller tvunget husarbeid

Global uke drives med støtte fra Norad, Kirkens Nødhjelp, Justis- og beredskapsdepartementet og kirkesamfunnene i NKR. Om du ønsker besøk av en ressursperson, ta kontakt med Norges Kristne Råd ved efs@nork.no eller post@nork.no. Mer informasjon: globaluke.no.

Frivillighetens hjørne

En tid for alt

Det siste halve året har jeg mottatt flere meldinger fra frivillige som har vært aktive medarbeidere i en periode i eller for kirken. Noen har bidratt i mange år, andre en kortere stund. De ønsker nå avlastning fra oppgaven sin eller er for syk/gammel til å fortsette. Det er alltid litt vemodig å måtte takke noen for den flotte jobben de har gjort. Samtidig gir det glede og spenning også, for nå må alle i menigheten være med meg og utfordre nye til å overta.

Her er noen av de mange ledige oppgavene vi har for øyeblikket i Åsane menighet - og trenger du mer opplysninger om hva de ulike tjenestene er/ innebærer, ta kontakt!:

- Kirkevert
- Medliturg
- Kirkeskysser
- Bud for menighetsbladet (spesielt Haukedalen-, Ulset- og Myrdalsområdet)
- Sjøfører for menighetsbladet
- Medarbeider i Klubb+/ Klubb x-tra
- Medarbeider i Fengselsgruppen
- Medarbeider i trosopplæringsarbeidet
- Medarbeider/leder i søndagsskolen
- Speiderleder
- Medarbeider i Honnørklubben
- Kaffekoker/kirkekaffe-medarbeider
- Julemarked-medarbeider

*Hilsen fra Bente Lill Madsen,
Frivillighetskoordinator, 55362268 / 95037327,
bm498@kirken.no*

Rollandspeiderne på landsleir

Rollandspeiderne reiste i sommer på landsleiren Futura i Lånke (Trøndelag) 30. juni-7. juli.

TEKST OG FOTO: ANNE MARIE FENSTAD

HJEMME I LEIREN ETTER HAIK: Dette var en helt super gjeng med ungdommer å reise på leir med! Fra venstre: Tyra, Oddbjørn, Fredrik, Henrik, Mikkel og Anders

Reisen til leiren gikk med buss, og tok hele fredagen. Med flinke sjåfører og mange gode pauser var det god stemning i bussen. Lørdagen var det leirbygging hele dagen før vi avsluttet med åpning og felles leirbål for hele leiren. Det var

over 4000 deltakere med stort og smått. Søndag startet med vennskaps-gudstjeneste, og så var det Science Day: Først Science Show, og deretter egne eksperimenter i gruppene. Dag 3 var Matdag. Her var patruljene delt opp i grupper som gikk til

forskjellige poster med tema gjenbruk, mat og miljø. Helge ble ekspert på å lage kaffegrut til såpe (skrubb), Anne Marie var leder i Verdensbanken og patruljen var rundt på fire poster om tema. Til middag laget vi vegetarburger og billeburgerbrød – snadder.

Tirsdagen ble tilbrakt med Bymanøver i Stjørdal. 421 speidere fra 13-16 år deltok på en postløype. Det syntes godt i bybildet. Og gjett hvem som vant «hele greia»! Iskløver fra Rolland (+ to Morvik-speidere)! Vennskapsleirbål med Alversund, Morvik og 41. Bergen ble en fin avslutning på dagen. Vi var over 50 rundt leirbålet og hver gruppe bidro med underholdning.

Onsdagen dro patruljen på «haik», som betyr at de gikk på tur og sov ute underveis. Bortsett fra en i overkant stor mengde mygg, var haiken svært vellykket, og patruljen kom glad og fornøyd hjem.

Avslutningsleirbålet på fredagen var stemningsfullt og flott. Det har vært en utrolig fin leir; alle har bidratt og tatt et tak der det trengtes, det var strålende vær hele uken, og vi har fått mange nye venner.

Høstens TOL-samlinger

Til alle TOL-samlinger blir det sendt ut invitasjonsbrev til barna i angitt kull. Påmelding til aktuelt arrangement via menighetens hjemmeside.

Sansesamling for 1-åring (kull 2017)

Lørdag 10. november kl. 11 blir det sansesamling i kirkerommet for 1-åring. Barneskrik og bleiebytte midt i samlingen er helt ok! Dette er en uhytellig og koselig første smak på at barnet blir kjent med sin kirke. I samlingen vandrer barnet, foreldre og familie mellom ulike enkle sanseposter i kirkerommet, Etterpå blir det servering av boller og kaffe/te til foreldre og familie, og banan til de minste.

Om datoen ikke passer, blir det tilbud om enda en sansesamling onsdag 14. november kl. 11. Velger en å komme denne datoen gir det mulighet for å bli kjent med kirkens barnehage, Stjernen åpne barnehage, og få spise lunsj sammen andre barn og foreldre i barnehagen.

På begge samlinger får barna utdelt boken «Julebarnet» – en brett-ut pekebok som formidler juleevangeliet med fine dyrebilder og enkle ord som kan inspirere til å synge kjente og kjære barnesanger med de minste.

Samling for to-åring (kull 2016)

18. september kl. 16.30 kan to-åring komme og hjelpe oss med å finne lammet Krølle som har forvillet seg bort. Alle to-åring som møter opp får utlevert en liten pekebok: Lille sau går seg vill. Vi starter med menighetsmiddag, for så å fortsette med programopplegget inne i kirkerommet.

9. november kl. 11.00 blir det en ny samling for 2-åring, der barna hjelper presten med å finne alle dyrene til barnas julekrybbe. Sauer, kuer, esel og høns har gjemt seg i kirkerommet og trenger hjelp til å finne tilbake til stallen i Betlehem. Etterpå blir det en enkel lunsjservering. Barna får en gave med seg hjem, Min bok om Noahs ark.

4-årsboken (til alle som ble døpt høst 2014)

Det blir utdeling av 4-årsboken søndag 21. oktober kl. 11 på Haukås (nærmenighet) og i Åsane kirke til barn som ble døpt høst 2014. For de som ikke kan møte denne datoen blir det en ny sjanse søndag 11. november kl. 13 i Åsane kirke. Etterpå er det kirkekaffe og is til alle fire-åring.

Skolestartere (kull 2012)

25. og 30. september inviteres alle førsteklasinger til samlingen Glimt av Gud. Tirsdag 25. kan barn og foreldre delta i menighetsmiddagen kl. 16.30. Kl. 17-18 er barna med på å dekorere en løvhytte sammen med korbarna. Hytten brukes aktivt under høsttakkefestgudstjenesten søndag kl. 11, hvor alle førsteklasinger får utlevert tegneserieboken Historien om Jesus.

Foto: kirken.no

Foreldre til førsteklasinger er også invitert til en workshop tirsdag 25. kl. 17-18 (parallelt med samling for barna) om hvordan gi skolestartere hjelp til identitetsutvikling i hverdagen og i forhold til tro. Eldbjørg Leinebø Ekre fra IKO - Kirkelig pedagogisk senter leder samlingen.

Kristine Bech-Sørensen, menighetspedagog

Kirkeskyss

Har du behov for kirkeskyss? Ta kontakt med kirkekontoret på telefon 55362250 for å få tilsendt en oversikt over når og hvem som kjører. Denne oppdateres en gang pr. halvår. Menigheten vår har en flott gjeng med frivillige som stiller opp med sine private biler for å gi tilbud om skyss til kirken for kirkegjengere. Dessverre er det få av disse som har plass til rullestoler i sine biler. Dette ber vi om forståelse for.

Leie lokale i kirken?

Skal du feire stor dag/ konfirmasjon/dåp, eller kanskje du trenger rom til et møte? I kirken har vi ulike lokaler til disposisjon. Størrelse og antall bordplasser varierer. Vi leier ut kirkerom/menighetssaler til konserter/andre arrangement. Ta kontakt på asane.menighet.bergen@kirken.no for mer info.

Julemarkedet

Arbeidet med årets markedsdag er i gang. Hold av lørdag 24. november 2018! Dersom du ønsker å bidra med salgsartikler som komiteen kan selge fra sin stand, ta kontakt. Samme gjelder om du ønsker å bidra med gevinster til lotteriene våre. Frivillige som kan hjelpe til med for eksempel forberedelser, på selve markedsdagen og med rydding etterpå setter vi også pris på. Interne krefter er prioritert som utstillere og vi har begrenset med plass.

Ta kontakt med May Utle (leder) eller Bente Lill Madsen (frivillighetskoordinator).

GUDSTJENESTER I ÅSANE MENIGHET

Alle gudstjenester er i Åsane kirke, og starter kl. 11.00, om ikke annet er nevnt.
 Se også vår hjemmeside, asaanemenighet.no.

9. september - 16. s. i treénighetstid

1.Pet. 4,12-19 - Gled dere over å lide for Jesu skyld
Kl. 11.00 Gudstjeneste m/konfirmantpresentasjon v/sokneprest Arne Mulen, Sanctus og organistvikar Jørn Skauge.
Kl. 13.00 Familiegudstjeneste v/seniørprest Rolf Armand Rasmussen og organistvikar Jørn Skauge. Dåp.

16. september - 17. s. i treénighetstid

Luk. 7,11-17 - Herre over dødens makt
Kl. 11.00 Høymesse v/kap. Jon Zimmermann, Sanctus og kantor Gerd Inger Yddal. Nattverd. Søndagsskole
Haukås/NLA kl. 11.00 Familiegudstjeneste v/sokneprest Arne Mulen. Konfirmantpresentasjon og søndagsskole. Kirkemiddag.

23. september - 18. s. i treénighetstid

Matt.8,5-13 - Jesus helbreder til tro
Kl. 11.00 Gudstjeneste v/vikarprest Hans-Christian Küspert og sokneprest Arne Mulen, kantor Gerd Inger Yddal, Li Barnegospel, Prelud og Magnificat. Dåp.

30. september - Høsttakkefest

Luk. 17,11-19 - Takknemlighet til Gud
Kl. 11.00 Familiegudstjeneste v/kap. Jon Zimmermann og kantor Gerd Inger Yddal. Utdeling av kirkebøker. Nattverd.

7. oktober - 20. s. i treénighetstid

Mark. 10,2-9 - Skapt til samliv i ekteskap
Kl. 11.00 Gudstjeneste v/vikarprest Hans-Christian Küspert og organistvikar Jørn Skauge. Dåp.Søndagsskole.

13. oktober (lørdag)

Åsane kirke kl. 19.00 Konsert med stort prosjektkor: Elvis-gospel

14. oktober - 21. s. i treénighetstid

Luk.16,19-31 - Rikdom er Livs-farlig
Kl. 11.00 Høymesse v/seniørprest Rolf Armand Rasmussen og kantor Gerd Inger Yddal. Nattverd. Søndagsskole
Åsane gamle kirke kl. 11.00 Gudstjeneste v/kap. Jon Zimmermann og organistvikar Jørn Skauge. Dåp.

21. oktober - 22. s. i treénighetstid

Ordspr. 6,20-23a - Hold fast dine foreldres rettledning!
Kl. 11.00 Gudstjeneste for alle v/seniørprest Rolf Armand Rasmussen, Prima Vista og organistvikar Jørn Skauge. Dåp og konfirmantpresentasjon.

Haukås/NLA kl. 11.00 Familiegudstjeneste v/sokneprest Arne Mulen. Utdeling av kirkebøker. Kirkekaffe

27. oktober (lørdag)

kl. 14.00 Musikk gudstjeneste v/vikarprest Hans-Christian Küspert og kantor Gerd Inger Yddal. Frøet og Spiren synger.

28. oktober - Bots- og bønnedag

Luk. 18,9-14 - Sann rettferdighet for Gud
Kl. 11.00 Høymesse v/kap. Jon Zimmermann og kantor Gerd Inger Yddal. Nattverd.

Kl. 19.00 Korskolens jubileumskonsert med Prima Vista, Cantus Sororum og alle korene i kirken. Dir.: organist Lenamaria Gravdal

29. oktober (mandag)

Kl. 20.00 «Minnes du songen» med fem kor (bl.a. Kor-Mix) under ledelse av kantor Jan Røshol.

1. november (torsdag)

Kl. 19.00 Konsert med Sveinung Hølmebakk og Prima Vista, dir. Lenamaria Gravdal

4. november - Allehelgensdag

Matt. 5,13-16 - Være veiviser til himmelen
Kl. 11.00 Høymesse v/sokneprest Arne Mulen, Prima Vista og kantor Gerd Inger Yddal. Nattverd.Søndagsskole.
Kl. 18.00 «Åsanekvelden»

Åsane gamle kirke kl. 16.00 Minnegudstjeneste v/vikarprest Hans-Christian Küspert og kantor Gerd Inger Yddal.

11. november - 25. s. i treénighetstid

Matt.14,22-34 - Tro som bærer i stormen
Kl. 11.00 Høymesse v/vikarprest Hans-Christian Küspert, Cantus Sororum og organistvikar Jørn Skauge. Nattverd.
Kl. 13.00 Familiegudstjeneste v/seniørprest Rolf Armand Rasmussen og organistvikar Jørn Skauge, Spiren og Prelud. Dåp og utdeling av kirkebøker.

18. november - 26. s. i treénighetstid

Joh. 9,1-7+35b-38 - Den blindfødte får se Verdens lys
Kl. 11.00 Gudstjeneste v/kap. Jon Zimmermann, Prima Vista og kantor Gerd Inger Yddal. Dåp.Søndagsskole.
Haukås/NLA kl. 11.00 Gudstjeneste v/sokneprest Arne Mulen. Nattverd. Kirkekaffe

25. november - Kristi kongedag

Matt. 25, 1-13 - Døren til Gud skal engang lukkes
Kl. 11.00 Høymesse v/vikarprest Hans-Christian Küspert og kantor Gerd Inger Yddal. Nattverd

SLEKTERS GANG

Døpte

20.5.2018
 ADRIAN LYGREN
3.6.2018
 SARA VILAND BUE
 ELINE HJØNNEVÅG
 JACOB WATHLE LIE
 VICTORIA TUFT OTTESEN
 LOUISA KAMBESTAD SUNDAL
 LILLY SOFIE BERGE UPTON
10.6.2018
 KAROLINE BJØRNDAL
 ANNA MAY LIDAL
 MATHIAS BERGESEN PETERSEN
 ELLA NICOLINE TELLEVIK
17.6.2018
 SHELBY SYLTA LIHELLE
 JAX NIELSEN
 EMINE KRISTIN RØNNING RISE
 VILJAR MUNDAL VELSVIK
1.7.2018
 ALMA LIMSTRAND BEYER
 MATHEO-LORENZO URIARTE-GULLAKSEN
 GONZALEZ
8.7.2018
 MARKUS MISJE ARENDAL
 ADA HILLE PERSSON
29.7.2018
 ELVIRA SMEBYE

5.8.2018

NORA GILJE KRISTIANSEN
 ERIK-OLAV MOLDEKLEV
 EMMELI VOLD-BJORØY
 WILLIAM HOPE WELØY
12.8.2018
 ANINE LINDBERG ESPELAND
 CHRISTIAN THOMSEN-NESE
 JAKOB ANDREAS ZIMMERMANN
19.8.2018
 LEON ALEXANDER KREMENER
 JONAS SANDVOLL PETERSEN

Vigde i Åsane

9.6.2018
 JON EIRIK TRANGSRUD OG KAROLINE
 JENSEN
16.6.2018
 GEIR ARNE WILBERG OG CHRISTINA
 SOLVEIG BORGE
 EIVIND VIKEN OG ISABELLA WANG
 OFTEDAL
23.6.2018
 TORGEIR ØVREBOTTEN OG ELI-KARIN
 HANSEN
 NICCOLO DI SULVO OG ANN-MAGRITH
 JOHANNESSEN

30.6.2018

LARS HELGE OVERVOLL OG BODIL SKÅR
 BRENNSEÆTER
 TOMMY ALEKSANDER BUENE KVARVEN OG
 AMANDA GRINDHEIM REIGSTAD
 STIAN NESSE OSPEDAL OG MAREN LAMPE
28.7.2018
 PETTER KRISTIANSEN TOPPE OG INE LIEN
4.8.2018
 ØYVIND TØSDAL OG MONICA ØVERSVEEN
 ENGELSEN
11.8.2018
 LARS TORE RØRLIEN CARLSEN OG ANETTE ONES
 FRODE TUFTELAND OG MONA SKARE
18.8.2018
 TOR MAGNUS SOLEIM OG MALIN GAVLEN
25.8.2018
 FREDRIK ANDRÉ LANDRO OG BENEDICTE
 CATHRINE SKAAR

Døde

19.5.2018 ÅGOT KIRSTEN ØRBECK
23.5.2018 FRODE SÆBØ
29.5.2018 LIV IRENE STRØMSHEIM
30.5.2018 SIGVALD MARTIN AANDERAA
31.5.2018 THOMAS ESPELID KNUDSEN
04.6.2018 ØYVIND RONGVED PEDERSEN
04.6.2018 ERLING NORDHEIM

06.6.2018 KJELL GJELSVIK
07.6.2018 RAGNHILD ODDBJØRG ANGELTVEIT
09.6.2018 SIGNY DAGNY BRUNDTLAND
09.6.2018 BJØRG ODNY FLØISAND
14.6.2018 BRITT MADSEN
15.6.2018 WENCHE HELLEMANN MILLS
20.6.2018 TOR LUNDE SØRENSEN
22.6.2018 MARIANN GUNDERSEN
27.6.2018 MARIA AMANDA ENDRESEN
28.6.2018 MARIT THUNOLD
29.6.2018 GUNNAR TVEDT
01.7.2018 EDGAR BIRKELAND
03.7.2018 JARLE GJERSTAD
04.7.2018 TRYGVE RASDAL
06.7.2018 TURID DAHLE
10.7.2018 ASTA BJØRG RUNDHOVDE
11.7.2018 HANS PETER ZWEIDORFF OLSEN
14.7.2018 RUNE VICTOR STIGEN
14.7.2018 ASLAUG KIRSTEN JOENSEN
17.7.2018 GERD EILERTSEN
19.7.2018 JOHN EGILL STEEN
21.7.2018 MAGNY HANSEN
22.7.2018 PAUL ERIK OVERAAE
23.7.2018 RUNE CHRISTIANSEN
26.7.2018 KARI BERG HANSEN
28.7.2018 REIDAR TOLLESHAUG
30.7.2018 ANNE LISE RUUD BREISTEIN
02.8.2018 GUNN KVÅLE

